

Stan setkávání

Převod materiálu

Tomáš Pavelka

Pořadí v lekci

32

Exodus 25–30.35–40

Pět kapitol pojednává o zhotovení Stanu setkávání, vybavení tohoto stanu, kněžských rouchách atd. Při výkladu můžeme zůstat na pouhém popisu a užití názorných pomůcek.

Pomůcky

<http://www.fluvannacc.com/vrtab.html> — model stanu setkávání ve virtuální realitě

<http://www.3dbibleproject.com/en/default.htm> — model stanu setkávání ve virtuální realitě

<http://louny.evangelnet.cz/tabernacle.pdf> — papírový model Stanu setkávání

Pro učitelku

Udělají z akáciového dřeva schránku dva a půl lokte dlouhou (25,10) Loket dříve než měří jako loket dospělého člověka od prostředníku k lokti. V dnešních mírách měla archa asi 1,31×0,79×0,79 m. Akácie je trnitý strom; z jeho smoly se dělá arabská guma, která se přidává do želé bombonů, třeba do medvídků. Jeho kůra je velmi houževnatá a používá se k léčení.

Tyže zstanou v kruzích, nebudou vytahovány. Tyže byly na nošení archy a archa měla být stále připravena k přesunu. Protože Hospodin je jakoby stále na cestě, nejde ho „uvěznit“ na jednom místě. Přichází jenom tam, kam chce. „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijďme k němu a učiníme si u něho přístbytek.“ (Jan 14,23)

Do schránky uložíš svědectví, které ti dám. (25,16) Tj. kamenné desky s desaterem. Podle Ex 16,33–34 a Numeri 17,25–26 byla v arše také nádoba s manou a áronova hůl.

Cherubové budou mít křídla rozpjatá vzhůru; svými křídly budou zastírat přikrov. (25,20) Cherubové v Genesi chrání zahradu Eden po vyhnání Adama a Evy, v Ezechieli mají cherubové dva páry křídel – křídly vztaženými nahoru podpírají trůn Boží. Dva jsou možná z toho důvodu, že kdyby byl jeden, Izraelci by jej mohli mylně považovat za obraz Boha. Na arše jsou jako znázornění služebníků, mají sklopenou hlavu, ale není vidět, komu se klaní – protože Bůh je neviditelný. Bůh jakoby „sedí“ nad archou na neviditelném trůnu, archa je jakoby podložka jeho nohou (1 Par 28,2).

Plán archy atd. dal Hospodin Mojžíšovi již před tím, než si Izraelci udělali tele. Lidé jsou příliš slabí a proto si místo neviditelného Boha vždycky najdou něco, čemu by se klaněli. Člověk potřebuje něco vidět, aby si byl jistější – malé děti často spí s medvídkem atd. Bůh vyšel Izraelcům vstříc a archou alespoň naznačil, kde je jeho trůn. Archa má právo sloužit jako trůn Boží. Ve zlatém teletu se Izraelci klaněli stvoření – a přiznávají nižšímu stvoření, nerozumnému teletu. Na arše se naopak i to nejvyšší stvoření, vyšší než lidé, andělé cherubové, sklánějí před Bohem. To chtěl dát Bůh Izraelcům jako pomoc, ale oni byli nedokonalí a udělali si tele. Archa sloužila jako pomůcka, dokud nepřišel Kristus, který je jediným pravým (a viditelným) obrazem Boha.

Návrh výkladu

1. Bůh je neviditelný a je všude, ale slitoval se nad Izraelci a dal jim znamení, kde se s ním mají setkávat. Bůh jakoby trůní nad archou a archa je podnožka jeho nohou.
2. Izraelci se klaněli teleti – a to je zvíře, které je míň, než člověk. Na arše jsou cherubové, kteří jsou mocnější než lidé a přece se i oni klaní Bohu, který je nejvyšší.
3. Popis celého Stanu (viz níže)

Jak to celé vypadalo

(provázet názornými ukázkami)

1. Kolem celého stanu bylo nádvoří, ohrazené látkovým plotem. Na délku mělo asi 45 metrů s dvaceti sloupy, a na šířku 23 metrů s seseti sloupy. Plot měl výšku asi 2,5 metru. Sloupy měly dolebro nzové patky (vypadá asi jako hodný tmavé zlato). Sloupy byly nahoře spojené tyčemi a na nich na stěibných kroužcích vyselo plátno. Na východní straně nádvoří byl stan s archou. Venku před stanem stál oltář na zápalné oběti a velká nádoba na omývání. Nádvoří mělo západní vchod, který byl zakrtytý fialovým vyšívaným závošem.
2. Stan setkávání vypadal z venku jako stan z tuhé kůže, docela jako obyčejný stan. Pod tou tuhou kůží byla beraní kůže obarvená na červenou. V tom stanu byl další stan. Z venku byl překryt plachtami z kozí srsti (asi jako vlnitý svetr), pak byla ohrada ze zlatých desek a nakonec byl stan z jemného plátna fialové a modré barvy, na které byli vytkáni cherubínové, celé pospojované zlatými sponkami. Do toho stanu šli jen kněží, ostatní izraelci šli jen do nádvoří. Stan byl v jedné třetině rozdělen oponou, za kterou už šli jenom velekněz a nikdo jiný. Celý stan měl asi 5m na šířku a 15m na délku (část před oponou byla velká asi jako naše modlitebna bez uličky u kamen a strop byl asi dvakrát vyšší než v naší modlitbeně).
3. Přimo před oponou stál zlatý kadidlový oltář. Kadidlo je taková voňavá směs, voní asi jako vánoční františek nebo purpura, takže stan byl stále plný vonného dýmu. Nalevo stál zlatý sedmiramenný svícen, ve kterém se svítilo olejovými lampičkami. Napravo byl zlatý stůl, na který se denně dávalo dvanáct chleba za dvanáct pokolení izraele.
4. Za oponou pak byla archa úmluvy, k té šli jenom velekněz.
5. Kněží měli dlouhé bílé řízy a turbany na hlavě. Velekněz měl přes tu řízu převlečený ještě fialový oblek, na kterém byly dole granátová jablka a zvonečky, které zvonily, když chodil. Na prsou měl na zlatém řetízku zavěšenou dastiku z dvanácti drahými kameny, na kterých byla napsána jména dvanácti synů izraele. Na trubaně měl zlatý květ, do kterého bylo vyryto: „Svatý Hospodinu“.

Kam dále

[NŠ Louny](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[NŠ Louny](#)

Biblický odkaz (kat)

[Exodus 25–30](#)

[Exodus 35–40](#)